

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНУ СЛУЖБУ
ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради
ІДГУ, протокол №1 від 31.10.2019 р.

Ізмаїл – 2019

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Соціально-психологічна служба Ізмаїльського державного гуманітарного університету (далі – Служба ІДГУ) – структурний підрозділ ІДГУ, який у своїй діяльності забезпечує соціально-психологічну допомогу студентській молоді, науково-педагогічним працівникам в умовах навчально-виховного процесу.

Фактична адреса місцезнаходження Служби ІДГУ: Одеська область, м. Ізмаїл, вул. Репіна, 12/1, кабінет №100А.

1.2. Основною метою діяльності Служби ІДГУ є підвищення ефективності навчально-виховного процесу, розвиток і формування зрілої професійно орієнтованої особистості студента за умови збереження психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу (студентів, педагогічних і науково-педагогічних працівників) засобами прикладної психології і соціальної педагогіки.

1.3. Служба ІДГУ забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку студентів, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, створення умов для саморозвитку та самовиховання, сприяє виконанню освітніх і виховних завдань ІДГУ.

1.4. Служба ІДГУ у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України, методичними рекомендаціями Центру практичної психології і соціальної роботи, іншими нормативними правовими актами та цим Положенням.

1.5. Діяльність Служби ІДГУ забезпечується фахівцями та викладачами кафедри загальної та практичної психології ІДГУ, які мають відповідну вищу освіту (спеціаліст, магістр) і, відповідно до чинного законодавства, користуються усіма правами і гарантіями, передбаченими для них.

1.6. Служба ІДГУ тісно співпрацює з територіальними органами управління освітою, органами охорони здоров'я, праці та соціального захисту населення, правоохоронними органами, іншими органами виконавчої влади, соціальними службами для молоді, органами студентського самоврядування, громадськими організаціями та адміністрацією університету.

1.7. Структура та штатний розпис Служби ІДГУ визначаються та фінансуються за рахунок власних коштів ІДГУ.

1.8. Посади практичних психологів уводяться в штатний розпис ІДГУ в межах коштів, передбачених єдиним кошторисом витрат відповідно до нормативів чисельності практичних психологів. Працівники Служби ІДГУ адміністративно підпорядковані першому проректору ІДГУ, методично – керівнику Служби ІДГУ.

1.9. Працівникам Служби ІДГУ надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення діагностичної, навчальної, тренінгової, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.

1.10. Це Положення визначає основні завдання, зміст діяльності, структуру, управління і фінансування Служби ІДГУ.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ СЛУЖБИ ІДГУ

2.1. Основні завдання Служби ІДГУ полягають у:

- формуванні у студентів та співробітників ІДГУ високого рівня психологічної культури;
- гуманізації стосунків у студентських і викладацьких колективах;
- забезпеченні індивідуального підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу;
- сприянні повноцінному особистісному розвитку студентів та створення належних психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку;
- поглибленні професійної мотивації, сприяння у професійному і особистісному самовизначенні студентської молоді, формування навичок побудови професійної кар'єри і життєвого шляху в цілому;
- наданні психологічної допомоги студентам та співробітникам університету у складних життєвих ситуаціях;
- психологічній просвіті: ознайомлення студентів та викладачів з основами психології; формування потреб у психологічних знаннях;
- вивченні психологічних труднощів студентів та підготовці пропозицій з оптимізації навчання;
- психологічному забезпеченні профілактики девіантної та адиктивної поведінки серед студентів, конфліктів та особистісних проблем.

2.2. Основні функції Служби ІДГУ:

- діагностика – соціальне і психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників, груп і колективів, моніторинг соціальних процесів у ЗВО та психічного розвитку окремих студентів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;
- корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, схильності до залежностей та правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки;
- реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання у ЗВО та соціального середовища;
- профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям у навчально-виховному процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін.;
- прогностика – побудова на основі діагностики моделей поведінки груп та окремих особистостей, проектування на цій основі змісту і напрямів індивідуального розвитку студента, його життєвих планів, формування професійного самовизначення та позитивної життєвої перспективи, визначення тенденцій розвитку груп і колективів, соціально-психологічної ситуації у навчальному в цілому;

- психологічна просвіта – підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу – студентів, викладачів, співробітників.

2.3. Основними видами діяльності Служби ІДГУ є:

- діагностика – психологічне обстеження студентів, академічних груп та колективів, моніторинг змісту і умов індивідуального розвитку студентів, визначення причин, що ускладнюють їх розвиток та навчання;
- корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, схильності до залежностей та правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки, формування соціально корисної життєвої перспективи;
- реабілітація – надання психолого-педагогічної допомоги студентам та співробітникам закладу, які перебувають у кризовій ситуації (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо), з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- профілактика – своєчасне попередження відхилень у психофізичному розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям у навчально-виховному процесі;
- прогностика – розробка і застосування моделей поведінки групи та особистості у різних умовах, проектування змісту і напрямів індивідуального розвитку студентів і складання на цій основі життєвих планів, визначення тенденцій розвитку груп та між групових відносин.

2.4. Служба ІДГУ функціонує на трьох рівнях:

- науковому, на якому вивчає закономірності психічного розвитку і формування особистості студента з метою розробки методів і методик професійного застосування психологічних знань;
- прикладному, на якому здійснює соціально-психологічне забезпечення процесу навчання і виховання;
- практичному, на якому забезпечує безпосередню роботу практичних психологів.

2.5. Діяльність Служби ІДГУ включає такі напрями:

2.5.1. Основні напрями:

- консультативно-методична допомога всім учасникам навчально-виховного процесу з питань навчання студентів, виховання культурної, соціально зрілої особистості;
- надання професійної допомоги керівництву ЗВО та органам державного управління освітою у плануванні та оцінці ефективності освітньої діяльності;
- здійснення психологічної експертизи психолого-педагогічних інновацій;
- участь у профорієнтаційних заходах для учнів і студентів з метою надання їм допомоги у свідомому виборі професії та побудові життєвої стратегії;
- психологічне забезпечення навчально-виховного процесу у ЗВО;

- пошук і виявлення обдарованих студентів, визначення причин неуспішності та незадовільної поведінки, психологічний супровід студентів, що потребують особливої уваги викладачів і вихователів, робота з адаптації студентів до навчання у ЗВО;
- здійснення діагностичної, корекційної і профілактичної роботи як з окремими особами – студентами, викладачами, співробітниками, так і з групами та колективами;
- формування готовності у випускників ЗВО до самостійної професійної діяльності;
- захист психічного і фізичного здоров'я студентів і викладачів, орієнтація на здоровий спосіб життя, попередження наркоманії, алкоголізму, СНІДу, злочинності, расової нетерпимості;
- соціально-педагогічний і психологічний супровід студентів, що знаходяться у складних життєвих обставинах, постраждали від військових дій, мають особливі освітні потреби;
- взаємодія та координація спільної діяльності з громадськими організаціями, органами студентського самоврядування, правоохоронними органами, органами охорони здоров'я, соціальними службами для молоді, органами місцевого самоврядування та ін.

2.5.2. Пріоритетні напрямки діяльності Служби ІДГУ:

- діагностувальна діяльність (індивідуальна та групова) – проведення досліджень з актуальних проблем, які виникають у навчальному процесі з метою з'ясування змісту і умов індивідуального розвитку студентів, їх особистісних ресурсів, визначення причин, які ускладнюють їх розвиток та навчання, сприяння самопізнанню та саморозвитку, організація зустрічей зі студентами щодо професійного самовизначення;
- профілактика психологічного здоров'я студентів: запровадження тренінгів, спрямованих на подолання такого явища, як «булінг» в студентському середовищі і запобігання конфліктних ситуацій у міжособистісному спілкуванні тощо;
- корекційна діяльність – здійснення психолого-педагогічних заходів у вигляді групових тренінгових програм, коучінгу, ділових ігор. Реалізується через групову роботу особистісної спрямованості (розвиток особистісних характеристик, внутрішніх станів особистості – навичок саморегуляції та ін.) та групову роботу соціально-психологічної спрямованості (тематика: командоутворення, психологічний клімат колективу, формування навичок партнерського спілкування, упевненості у собі, ефективного розподілу часу (time-менеджмент, практикум щодо усунення труднощів, знайомство з новими психологічними практиками запобігання стресових ситуацій тощо);
- консультування індивідуальне та групове усіх учасників педагогічного процесу з метою надання психологічної підтримки та допомоги у кризових життєвих ситуаціях, самопізнанні, вирішенні особистісних проблем, налагодженні міжособистісних стосунків, особистісному розвитку, формуванні

соціально корисної життєвої перспективи на вирішення запитів суб'єктів освітнього процесу, наприклад, «Анонімна скринька запитань»;

- просвіта – у формі проведення лекцій, бесід, презентацій, видання брошур, листівок, буклетів, ведення спеціальної колонки в університетській газеті з метою розповсюдження психологічних знань та підвищення психологічної культури студентів та співробітників всіх підрозділів університету та високих стандартів споживання ними психологічних послуг, а також формування у студентів психологічних компетентностей щодо збереження, зокрема, психологічного здоров'я – техніки стресостійкості, захисту своїх психологічних меж тощо);

- організаційно-методична – експертна, аналітична робота за наслідками діяльності служби; планування роботи; створення баз даних, пакетів методичних рекомендацій; аналіз отриманих результатів роботи;

- науково-дослідницька – залучення викладачів і студентів факультету психології до експериментальної, науково-дослідницької діяльності з метою відпрацювання методик, технологій, набуття професійних навичок, підвищення фахового рівня;

- зв'язок з громадськістю – співпраця з місцевими психолого-педагогічно-реабілітаційними центрами, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, засобами масової комунікації, бізнес-організаціями, органами влади тощо.

III. ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ ІДГУ

3.1. Керівник Служби ІДГУ відповідає за зміст, якість та результати її діяльності перед керівництвом університету. Не менше одного разу на рік звітує перед вченою радою ІДГУ.

3.2. Працівники Служби ІДГУ:

- беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку студентів, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;

- проводять психолого-педагогічну діагностику готовності студента до навчання та сприяє їх адаптації до нових умов навчально-виховного процесу;

розробляє та впроваджує розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей студентів; сприяє вибору студентами професій з урахуванням їх ціннісних орієнтацій, здібностей, життєвих планів і можливостей, готує до свідомого життя; здійснює превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму і наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок;

- проводять психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки студентів;

- формують соціально-психологічну культуру студентів, науково-педагогічних працівників, консультує з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу.

3.3. Працівники Служби ІДГУ мають право:

- разом із керівництвом ЗВО визначати пріоритети своєї діяльності;
- звертатись із запитами і пропозиціями до керівництва територіальних органів управління освітою, інших державних і громадських організацій;
- надавати рекомендації соціального і психологічного характеру керівникам університету, структурних підрозділів, організаціям та тим, хто звернувся за допомогою;
- створювати бази і банки даних за основними напрямками своєї діяльності;
- здійснювати інформаційно-просвітницьку роботу серед студентів, викладачів, співробітників університету, учнів інших закладів освіти;
- використовувати матеріально-технічну базу закладу для здійснення статутної діяльності;
- виконувати методичну роботу для студентів і викладачів;
- мати власні субрахунки на загальних рахунках навчального закладу;
- здійснювати власну госпрозрахункову діяльність, виконувати роботи на замовлення сторонніх організацій і установ, надавати платні освітні послуги; - здійснювати експертизу психологічних і соціологічних методик, методів, технологій та педагогічних інновацій;
- розробляти та впроваджувати власні програми з психологічної просвіти, наукової та консультативно - тренінгової діяльності;
- організовувати семінари, тренінги, конференції та інші масові заходи наукового і науково-методичного характеру.

3.4. Служба ІДГУ зобов'язана:

- керуватися у своїй діяльності нормами чинного законодавства України, Етичним кодексом та цим Положенням;
- дотримуватись педагогічної етики, поважати гідність студентів, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками педагогічного процесу;
- зберігати професійну таємницю, не поширювати відомостей, отриманих в процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студентам чи їх оточенню;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку студентів, вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;
- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для студентів, викладачів та співробітників ЗВО;
- сприяти розвитку особистості студентів та вдосконаленню психологічної культури і професійної компетентності викладачів;

- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань науково-педагогічних працівників;
- брати участь у профілактиці таких негативних явищ у студентському середовищі, як: неуспішність у навчальній діяльності, насильство, наркоманія, алкоголізм, протиправна поведінка, бездуховність, расизм, конфлікти та ін.;
- здійснювати соціальну і психолого-педагогічну експертизу педагогічних інновацій;
- здійснювати щорічне планування своєї роботи та надавати звітність про свою діяльність в установленому порядку;
- за запитом брати участь в інших заходах та здійснювати оцінку їх ефективності.

3.5. Служба ІДГУ щорічно подає керівництву університету звіт за всіма видами діяльності за затвердженими формами у встановлені терміни, несе відповідальність за їхню достовірність.

3.6. Фінансування діяльності Служби ІДГУ та оплата праці її працівників здійснюється згідно з чинним законодавством за рахунок власних коштів університету.